

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

924 / CPSB
13042009

Biroul permanent al Senatului
Bp. 40 / 12.04.2009

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată *Lege privind despăgubirea persoanelor fizice care au constituit la Casa de Economii și Consemnațiuni – C.E.C., depozite pe livrete de economii cu dobândă, câștiguri și obligațiuni CEC cu câștiguri*, inițiată de domnii senatori Emilian-Valentin Frâncu și Liviu-Titus Pașca – PNL (Bp. 40/2009).

I. Principalele reglementări

Această propunere legislativă are ca obiect de reglementare acordarea de despăgubiri bănești persoanelor fizice care „*au constituit depozite la Casa de Economii și Consemnațiuni (...) până la data de 1 noiembrie 1990, diverse sume de bani, în depozite de tipul livrete de*

economii cu dobândă și câștiguri în autoturisme, aflate la data intrării în vigoare a prezentei legi, în depozitul inițial constituit”.

Aceste persoane urmează să primească despăgubiri egale cu sumele depuse la CEC, indexate cu nivelul indicelui ratei de inflație, „*calculat din data depunerii până în ziua achitării, din care se deduce dobânda legală bonificată de CEC pe perioada cât a fost acordată.*”

II. Observații

1. Depunerile economiilor bănești ale populației la CEC au caracter voluntar și se fac cu respectarea strictă a principiului liberului consimțământ al depunătorului.

Păstrarea sumelor, astfel cum au fost depuse, pe anumite perioade de timp, precum și alegerea unuia din instrumentele de economisire, din cele oferite de CEC, este, de asemenea, opțiunea personală a fiecărui depunător.

În activitatea lor, băncile, inclusiv CEC, nu actualizează și nu indexează depunerile bănești, ci acordă dobânzi pentru sumele depuse, în conformitate cu legislația în vigoare și prevederile contractuale.

Dobânzile aplicate de CEC au fost aduse la cunoștința tuturor persoanelor interesate prin formele de publicitate practicate, iar depunătorii au avut cunoștință de modificările survenite cu privire la cuantumul dobânzilor aplicate.

2. Libretul de economii cu dobândă și câștiguri în autoturisme a fost introdus în circuitul comercial ca instrument de economisire în baza *Hotărârii Consiliului de Miniștri nr. 1187/1962 privind vânzarea de autoturisme către populație*, abrogată expres prin *Hotărârea Guvernului nr. 735/1997 privind declararea ca abrogate a unor acte normative*.

Potrivit *Hotărârii Consiliului de Administrație al CEC din 29 februarie 2000*, începând cu trimestrul II al anului 2000, pentru libretele de economii cu dobândă și câștiguri în autoturisme nu s-au mai efectuat trageri la sorți, iar de la 1 aprilie 2000 pe libretele de acest fel aflate în circulație nu se mai fac decât operațiuni de lichidare, iar dobânda bonificată pentru sumele aflate în sold este dobânda la vedere.

Despăgubirea de către stat a persoanelor care dețin librete de economii cu dobândă și câștiguri în autoturisme, precum și obligațiuni CEC de 200 de lei, nu are temeii, având în vedere faptul că accesul la sumele depuse nu a fost niciodată îngreunat titularilor depunerilor, aceștia fiind îndreptățiți să își retragă sumele depuse, oricând, din momentul depunerii.

3. În ceea ce privește obligațiunile CEC cu câștiguri, precizăm că, începând cu data de 1 martie 1997, acestea nu au mai fost puse în circulație, iar de 1 ianuarie 1998 nu s-au mai organizat trageri la sorți, dobânda fiind acordată în numerar, și nu sub formă de câștiguri, ca până la acea dată. În consecință, obligațiunile CEC pot fi prezentate la orice unitate CEC pentru răscumpărarea valorii lor nominale, plus dobânda la vedere atribuită acestui tip de instrument pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 1998 și data răscumpărării.

4. Menționăm că despăgubirea presupune repararea prejudiciului patrimonial suferit efectiv, iar în cazul persoanelor care dețin librete de economii cu dobândă și câștiguri în autoturisme, precum și obligațiuni CEC de 200 lei, este vorba despre repararea unui câștig nerealizat, generat de nivelul inferior al ratei dobânzii bonificate de Casa de Economii și Consemnațiuni în comparație cu rata inflației și nu o pierdere patrimonială suferită efectiv.

Mai mult, o eventuală despăgubire, constând în restituirea indexată a depunerilor, nu ar fi întemeiată întrucât ar excede regimului general al depunerilor, unde rolul compensator îl are dobânda.

Astfel, potrivit art. 1604 alin. (2) din *Codul Civil*, depozitarul este obligat să restituie numai suma depusă cu dobânzile aferente, fără a se ține seama de devalorizarea monedei naționale, întrucât restituirea se face „în acele monede în care s-a făcut depozitul, atât în cazul de sporire, cât și în acela de scădere a valorii lor”.

Banca are obligația de a transfera, de a face plăți și a restitui sumele din contul clienților, la instrucțiunile dispuse de aceștia și a bonifica dobânzi la astfel de depuneri, titularii contului fiind singurii în măsură să dispună asupra sumelor din cont.

Având în vedere cele menționate rezultă că CEC este prestator de servicii, îndeplinind instrucțiunile clientului, creșterea sau scăderea valorii banilor neintrând în atribuțiile prestatorului de servicii, obligația băncii

fiind de a restitui, la cererea clientului, sumele de bani depuse cu dobândă bonificată la astfel de depuneri.

Prin urmare, deponenții au posibilitatea să solicite restituirea sumelor existente în cont după ce au fost achitate comisioanele percepute de CEC la operațiunile efectuate.

5. Într-o economie de piață, activitatea de economisire este supusă anumitor riscuri, printre care se numără și acela al ratei inflației. Decizia de economisire presupune asumarea acestui risc, iar solicitarea de despăgubiri pentru valoarea din suma economisită care s-a erodat datorită creșterii prețurilor nu are temei decât dacă a fost prevăzută într-un act cu valoare juridică.

Acordarea de despăgubiri de natura celor din propunerea legislativă presupune, în mod obligatoriu, afectarea datoriei publice guvernamentale și, implicit, plata de cheltuieli cu dobânzile, de la bugetul de stat.

De asemenea, emiterea de titluri de stat pentru acordarea de despăgubiri influențează deficitul bugetului de stat din anul emiterii, creând o presiune suplimentară asupra acestuia, fapt ce ar putea afecta echilibrul macroeconomic.

6. Inițiatorii propunerii legislative nu precizează sursele financiare necesare aplicării măsurilor propuse, încălcându-se astfel dispoziția art. 138 alin. (5) din *Constituția României, republicată*, care prevede că „*Nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”.

În același sens art. 15 alin. (1) din *Legea privind finanțele publice nr. 500/2002, cu modificările ulterioare*, prevede că „*În cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, trebuie să se prevadă și mijloacele necesare pentru acoperirea minusului de venituri sau creșterea cheltuielilor*”.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**
Președintele Senatului